

Srečno!

Obračun ob koncu leta in pogled v novo V malem ostati zvest je največje

In leto je spet okrog, bi lahko zapisali pod črto obračuna, ki ga naredimo, ko se bliža konec leta. Že navada je taka, da ob koncu leta naredimo obračun opravljenega dela in pomislimo na vse tisto, kar bi lahko naredili, a tega zaradi takih ali drugačnih razlogov nismo, kot se tudi sprašujemo, kaj nam bo novo leto, ki je pred vrati, prineslo novega, kaj bomo mi v njem naredili. Konec leta je vedno čas razmišljanja, a tudi čas velikih načrtov in upov za prihodnje, novo leto, za katerega smo ponavadi prepričani, da bo lepše, kot je bilo leto, ki odhaja v zgodovino.

“Cinik je tisti, ki pozna ceno vsake stvari, a nobene resnične vrednosti!” je preprosta resnica, ki sem jo prevedel iz pisma angleškega prijatelja, ki mi je te dni pisal o pomenu besede in poezije v današnjem času. Pomislil sem, da se mi, ki teden za tednom pišemo in pripravljamo naš časopis, premalokrat zavedamo, kako pomembne so besede, katerih vrednosti in pomena se zaveš šele takrat, ko se te dotaknejo, tako ali drugače. Kako beseda zaboli, a tudi dobro dene! Kako beseda lajša bolečino, a tudi kako zareže in rani!

Imeti odnos do besede in imeti odnos do sočloveka, kateremu je beseda namenjena! Tega vodila smo se seveda skozi leto, ki odhaja, skušali pri Novem glasu vedno držati; če nam to ni uspelo, drage bralke in bralci, gre to pripisati utrujenosti in prozaičnemu vsakdanjiku, ne pa malomarnosti, saj si pri Novem glasu iz tedna v teden prizadevamo, da bi bili pri pisanju poštene in jasni, predvsem pa odkriti.

Malo nas je v uredništvu, a zato imamo veliko dobrih sodelavcev, prav vsakemu gre zahvala za delo in vabilo k sodelovanju tudi v prihodnje! Različni smo si, na različnih koncih in krajih našega malega sveta smo, a prav zato vsi postavljeni na pomembna mesta in prav vsak od nas je za naš tednik nezamenljiv!

In osebno vam lahko zagotovim, da imamo do vas, drage bralke in bralci, resničen in pošten

odnos, ker imamo odnos do jezika in samih sebe! Spoštujemo vas, ker spoštujemo slovensko besedo in same sebe! Sestavljanje mozaika, kar naš tednik gotovo je, je včasih naporno, je pa zelo lepo delo, eno najlepših za tiste, ki to radi delamo, zato ob koncu leta hvala vsem, ki ste sodelovali, tudi tistim, ki ste nas neupravičeno in upravičeno kritizirali. Poslušamo vas, vse vas poslušamo, da bi vas razumeli in same sebe ob vas, kajti Novi glas je sestavni del naše skupnosti! Nismo ciniki in se prav zato zavedamo vseh

vrednosti in vrednot, o katerih pišemo, in ena prvih je gotovo odnos do našega jezika, za katerega radi rečemo, da je temelj, na katerem stoji vse delovanje nas samih in seveda naše narodne manjšine in Italiji. Da ni povsod tako, se

zavedamo dobro tudi sami, ki skušamo teden za tednom napraviti tak časopis, da bi ga vi radi jemali v roke in v njem našli nekaj zase, tudi takega, kar bi vam dalo misliti, saj ste gotovo, podobno kot mi, sami prepričani, da pri nas ne gre vse tako, kot bi moralo iti. In tudi vsesplošno božanje in pospravljanje težav pod preprogo ne vodi nikamor, zato včasih pišemo tudi kritično in bomo to še počeli v prihodnje!

Prav zato lahko z mirno vestjo odkrito napišemo, da smo naveličani politike, tiste politike, ki samo obljublja, a ne stori ničesar, da bi se stvari premaknile z mrtve točke. V mislih imamo

seveda zaščitni zakon za našo narodno manjšino, ki ga sedanja vlada ne izvaja, kot ga ni prejšnja, in prav nič ne kaže, da bi ga nameravala izvajati. Da so to do danes delali drugi in to počnejo danes tako imenovani naši, ne spremeni nobenega dejstva: zaščitni zakon je mrtva črka, paritetni odbor pa pravi posmeh vsakemu človeku dobre volje, ki skuša še verjeti v zakonodajo.

Prav zato lahko z mirno vestjo odkrito napišemo, da bi si želeli boljše slovensko šola za naše otroke, tako, v kateri bi bilo daleč na prvem mestu poučevanje slovenščine, saj ima samo zato šola naziv šola s slovenskim učnim jezikom, predvsem pa tako, v kateri bi slovenščino poučevali taki ljudje, ki imajo odnos do jezika in samih sebe, ki sebe spoštujejo in svoj jezik, saj le tako lahko pričakujemo, da bodo spoštovali naše otroke!

Prav zato lahko z mirno vestjo in odkrito napišemo, da bi si želeli v naši narodni skupnosti dosti več vzajemnosti in solidarnosti, dosti več resnične skupnosti in manj poraznega “cinizma, ki vedno ve za vsako ceno, a prave vrednosti ne pozna”. Tiste solidarnosti, ko ne bi bilo potrebno pisati več o razlikah in “naših in vaših”, ampak predvsem o skupnosti, naši narodni skupnosti, v kateri bi vsak našel prostor zase zato, ker je v resnični skupnosti vsakdo pomemben!

Ko vam ob koncu leta v imenu celotnega uredništva in v svojem želim v novem letu, ki prihaja, veliko dobrega in Božjega blagoslova, si seveda želim, da bi našemu Novemu glasu ostali zvesti, ker je pač “majhno res majhno, a v malem ostati zvest je največje”, kot so modro govorili stari ljudje!

Jurij Paljk

Sporočilo uredništva

Prihodnja številka Novega glasa bo izšla v četrtek, 11. januarja 2007. Cenjene sodelavke in sodelavce prosimo, naj nam prispevke pošljejo do petka, 5. januarja. Prosimo za razumevanje.

POGOVOR Bogdan Kralj, glasbenik

“Slovinci moramo stremeti za kakovostjo!”

Ob koncu leta je čas za raznovrstne obračune. Vsako potegne črto pod opravljenim delom in razmišlja, kako naprej. O slovenski kulturi pri nas in zlasti o njenem nadvse uspešnem letu smo se pogovorili z glasbenikom, dirigentom in kulturnim delavcem Bogdanom Kraljem.

Kako ocenjuješ stanje kulture pri nas v zamejstvu?

Današnja družba ponuja na vsakem koraku veliko stvari. Ta široka paleta ponudb je razvidna tudi na kulturnem področju. Nekoče je bilo glasbe- no ustvarjanje tako rekoč omejeno skora- jda le na zborovsko petje, na klasično glasbo in narodno-zabavno. Danes je še veliko drugega vmes. Podobno velja tudi za gledališče, likovno umetnost ipd....

Kultura ima med Slovinci, in torej tudi v zamejstvu, poseben status. Vedno smo dajali veliko težo kulturnemu ustvarjanju. Posameznik in manjšina sta se razvijala tudi na kulturnem področju. Še vedno smo zelo angažirani kot ponudniki in obiskovalci kulturnih prireditev. Opažam pa skorajda

moramo stremeti za kakovostjo na kulturnem področju.

Kakšno je poslanstvo Glasbene matice?

GM ima po mojem poslanstvu, da širi glasbeno kulturo med Slovinci v Italiji, obenem pa da igra vlogo mosta med kulturama na tem teritoriju. V ta namen kot GM prirejamo koncertno sezono, izdajamo priložnostne študije in notno gradivo, s katerim opozarjamo na kreativnost zamejskih glasbenikov. Pred kratkim smo predstavili zanimiv dvojezični zbornik Trst : umetnost in glasba ob meji v 20-ih in

Foto IG

absurdno stanje - po eni strani tarnamo, da nas je vedno manj, po drugi strani pa lahko že iz površnega listanja časopisov razberemo, da je kulturnih dogodkov vedno več. Menim, da nam manjka na tem področju koordinirano delo. Vsi namreč delamo vse - društva organizirajo ne le manjše prireditve, a tudi večje dogodke, zato pride do dvojnikov, saj institucije, ki bi morale to ponujati institucionalno, nudijo isto.

Zaradi tega pogrešam racionalizacijo moči, kar bi doprineslo tudi k manjšim stroškom in večjemu učinku v javnosti. Slovinci

30-ih letih dvajsetega stoletja, ki je naletel tudi pri italijanski publiki na veliko zanimanje. Naj omenim, da je knjiga rezultat simpozija, ki smo ga priredili v sklopu evropskega projekta Interreg-Phare.

Poleg tega pa si prizadevamo za čim bolj kakovostno šolanje učencev, tako da omogočamo svojim učencem zaključeni študij instrumenta, našemu profesor-skemu kadru pa omogočamo nadaljnje izobraževanje, in sicer v obliki prirejanja seminarjev oziroma obiska tečajev vrhunskih glasbenikov.

Rezultat našega dela izpričuje

dejstvo, da imamo skoraj 600 učencev pri individualnem pouku v posameznih razredih, in sicer v tržaški, goriški in videmski pokrajini.

Med nerešenimi vprašanji na glasbenem področju pa je vprašanje konservatorija...

Tudi to vprašanje, ki ga na papirju rešuje 15. člen zakonske zaščite, miruje od 2001. Izgledi za hitro ustanovitev samostojne sekcije niso še na obzorju. V Rimu sedaj govorijo, da bi odprli nekaj razredov s slovenskim učnim jezikom, in sicer na podlagi finančne postavke, ki je predvidena v prej omenjenem 15. členu zakonskega osnutka. Vsekakor bodisi razredi kot avtonomna sekcija na konservatoriju bi ne rešili vseh problemov glasbenega šolstva Slovincem v Italiji, saj bi v to sekcijo imel dostop le majhen del sedanjih učencev, kar pomeni, da bi ostali morali še vedno obiskati privatne glasbene šole. Glede na reformo glasbenega šolstva, ki naj bi priznala konservatoriju status univerzitetnega študija, je še nedorečeno vprašanje glasbenega pouka na nižjih stopnjah.

Prav zaradi tega se tudi znotraj manjšine pogovarjamo o možnosti podpisa takih konvencij, ki bi priznavale tudi študij na naši šoli kot formativni kredit.

Pravijo, da glasba ne pozna meja...

Kot GM zgledno sodelujemo v sklopu Zveze primorskih glasbenih šol (ZPGŠ), ki združuje glasbene šole z obeh strani meje, in to v obliki srečanja, tekmovanj, seminarjev in celo skupnih orkestrorov - kot primer naj navedem samo simfonični orkester ZPGŠ, ki je nastopil v dvorani Tripčević 1.5.2004 ob vstopu Slovenije v EU. Redno se udeležujemo vseh

Želite zbežati ta konec tedna?

Če si lahko privoščite znesek 80 Evrov, potem imate možnost, da preko interneta rezervirate sedež za uro in pol dolgega poleta, ki vas bo direktno prepeljal čez Rokavski preliv na angleško ozemlje. Letališče v Ronkah, ki so mu v zadnjih časih posvečene številne strani krajevnih časopisov zaradi naraščajočega uspeha, odlično skrbi za dnevne povezave s prestolnico Velike Britanije. Tako vabljive razmere in neverjetni popusti iztržejo marsikomu nenadno odločitev, da se v istem tednu znajde v tujini z razglednico pod peresom.

Zlasti London je v tem obdobju zelo priljubljen kraj za »nemogoče, a vendar enkratne priložnosti v življenju, ki se jih splača zgrabiti brez pomislekov«. Komaj pristala letala so v urici ali manj že pripravljena na odhod, impulzivnim popotnikom, ki so pretežno italijanske družine, pa se že sanja o čudoviti Angliji

in njenem sivem vremenu. Predčasen prihod v eno izmed treh londonskih letališč jih še dodatno preseneti z nepojmljivo ceno za preprost listek vlaka, ki pelje v mesto. K sreči ob prihodu na Liverpool Station lahko pozabijo na začetek neskončnih stroškov za prevozna sredstva, saj jih odmevajoče melodije »Christmas Carols« zbranega zbora vpelje v tisto otroško, polno pričakovanje božiča, ki se je z odraslimi leti in skrbmi zamejli. Vožnje nato ni in ni še konec-metropola je pač ogromna v primerjavi z našimi kraji, je pa prijetna, ker se lahko popotnik le takrat odahne, drugače stalno leta s kovčkom od ene podzemne linije do druge, ko se mora prilagoditi hitremu ritmu človeškega toka, ki za las ujame zaželeni vlak, saj ne more počakati do petih minut, da bi se peljal z naslednjim. Občutek utesnjenosti v vagonu, ki je še posebno občutljiv v jutranjih urah, ne

predstavlja nobene težave pri ažurniranju za marljive Angleže, ki imajo ob sebi poleg klasičnega dežnika tudi debelo knjigo ali časopis. Nazadnje pokuka turistova glava izpod zemlje in zagleda »narobe svet«. Prva teža-va se pojavi že pri prečkanju ceste, kjer oči ne vedo, kam naj bi gledale; tudi za to so iznajdljivo poskrbeli z napisi in puščicami na pločniku! Enkrat na varnem, se pogled zaustavi na po- polnoma nepričakovani gneči ljudi, ki se prosto sprehaja po trikilotrskem Oxford Street.

Božične barvne luči tudi v obliki bogatih lestencev že navsezgodaj gorijo, trgovine so vse odprte in vabijo mimoidoče s plačanimi skupinami muzikantov in pevcev - od črnega gospela do bolj klasičnih in poznanih pesmi - po cesti pa v obeh- stvo avta. V soboto, 2. decem-

odprte in vabijo mimoidoče s plačanimi skupinami muzikantov in pevcev - od črnega gospela do bolj klasičnih in poznanih pesmi - po cesti pa v obeh- stvo avta. V soboto, 2. decem-

V božičnem času moramo biti boljši...

Božiček je na pohodu!!! Trka že na vsaka vrata, spušča se skozi dimnike v vsako hišo, krasijo božična drevesa s pisanimi darili in prinaša v vsako družino radost in veselje. Toda, posebna ugotovitev, ki bo lahko razve-

la skozi senat težko izbojevan finančni zakon. Odločujoče glasove so namreč prispevali dosmrtni senatorji, torej tisti dobri starčki, ki so v zadnjih mesecih Prodirju vedno radi pomagali in so bili do njega tudi

zelo zelo razumevali. Tako, tudi žalostnega in otožnega Prodirja se je le kdo spomnil. Ampak... smo pravzaprav odkrili, v katerem grmu tiči zajec? Le nekaj ur pred odločilnim drugin glasovanjem v senatu se je na dan prikrdala majhna, »nepomembna« podrobnost. Kdo pa ji sploh polaga važnost in zakaj se je del koalicije tako zadržano zapiralo v to podrobnost? Na dan je namreč pricurjalo, da je v finančni zakon vključena postavka o takojšnji zapadlosti kaznivih dejanj na področju računovodstva. Pa saj gre za neznatno postavko, a ne? In vsi glavni junaki, ki so sestavljali finančni zakon, imajo zelo verodostojen alibi: vsi so na zgroženost javnosti glede omenjene postavke odgovorili samo: »Joj, od kod pa se je ta spaka pobrala? Očitno jo je nekdo nastavljal.« Ja, seveda.

Teorija zarote, ovita v tančico skrivnosti. Le kdo jo lahko reši? Scherlock Holmes? Morda James Bond? Ja, tudi. Dobro, da smo v božičnem obdobju. Verjetno so želeli neznanim avtorji omenjene postavke pomagati ubogim in revnim nepridipavom, ki bi utrpeli pretirano finančno škodo, če bi jih zasledovali zaradi ustvarjanja kreativnih računovodskih poročil. Človekovo kreativnost je treba vedno vzpodbujati.

Ja, Božič je res čas, ko moramo biti vsi bolj dobri. Očitno sta to občutila tudi Prodi in njegova ekipa. In, hvalabogu, da so tako dobri!!!

Andrej Černič

bra 2006, se je prvič zgodilo, da so eno izmed najpomembnejših londonskih ulic zaprti prometu in omogočili tisočim obiskovalcem nezadosten 10-urni sprehod. Pri tem narjem ob vrnitvi strašen. Ne glede na to, so slike in spomini najboljše zdravilo, ker je bil preživeti vikend vreden žrtvovane vsote!

Marta Lombardi

Luč miru iz Betlehema priromala na Goriško Luč miru na skupnem trgu, kjer ni več meje

Italijanski skavti AGESCI in FSO, zamejski skavti SZSO in slovenski mladi iz vrst ZSKSS in BOKSS so v soboto, 16. decembra, prinesli na skupni goriški trg luč miru iz Betlehema. Prvič v zgodovini so pobudo organizirali v sodelovanju z občinskimi upravama obeh mest, kjer so županom, predstavnikoma dveh škofij in občanom pre-

Foto DPD

brali poslanico z naslovom Razprodaja miru. Plamen so predali predstavnikom župnij in občin, prižgali lučke na razkošni cedri in se ustavili v prijetnem vzdušju na trgu, kjer meje ni več.

Jaslice učencev OŠ Brolo v občinski palači Sporočilo miru in sožitja za vse mesto

Tudi letos so učenci goriške osnovne šole Oton Župančič s svojimi mentorji sodelovali na natečaju Jaslice v Furlaniji-Julijski krajini. Tokrat je njihovo skupinsko delo na ogled vsem, ki se sprehajajo po mestnem središču, saj je nameščeno v predverju občinske palače. V petek, 15. decembra, so se mladi umetniki, učenci četrtega in petega razreda, v spremstvu nekaterih učiteljev, ravnateljice Mirke Brajnik, predsednika okoliškega sveta Diega Marvina in predsednice društva staršev Marjete Kranner udeležili uradne predstavitve jaslic. Šlo je za kratko, a izredno prisrčno slovesnost, ki je bil župan Vittorio Brancati izredno vesel. Otrokom se je v prisotnosti odbornika Silvestra Primožiča in svetnika Boža Tabaja iskreno zahvalil za njihovo

delo in za to, da so ga namestili v občinski palači. Že jaslice same nosijo pomembno sporočilo miru za vse. Dejstvo, da so

Foto DPD

Predstavitev tehnične čezmejne komisije Naš cilj: zdravi ljudje v zdravem okolju

Foto DPD

Pokrajinska odbornica Mara Černic je v četrtek, 13. decembra, v dvorani pokrajinskega odbora predstavila vlogo in sestavo eksperimentalne tehnične čezmejne komisije, ki je bila umeščena dan prej. Za pokrajinsko upravo sta zdravje ljudi in zdrav ambient prioriteta, je rekla; zato je njeno vodstvo želelo postaviti komisijo, ki naj na strokovni in znanstveni način prouči stanje v severnem delu Gorice. Komisija sestavlja visoko kvalificirani strokovnjaki s področja

biologije, epidemiologije, geologije, kemije in medicine, ki so jih imenovali pokrajinska uprava, goriška občina, goriško zdravstveno podjetje, novogoriška univerza, odbor proti čezmejnemu onesnaževanju, Cordicom in WWF. To so Giorgio Matassi, Marina Pisani, Fabio Barbone, Marina Faganelli, Branko Kontić, Polonca Trebše, Fulvio Bisiani, Elena Rojac in Guido Perin. Ti bodo preverili dosedanje izsledke in izdali svojo prvo oceno spomladi 2007. Občani imajo pravico vedeti, kakšno je stanje, je poudaril predsednik Gherghetta. Zato je treba odpraviti vsak vir onesnaževanja, preveriti zdravje ljudi in okolja, tako da dosežemo najboljše možne življenjske pogoje.

PD Štandrež / Abonma ljubiteljskih gledaliških skupin Neverjetni zapletljaji zaradi pokvarjenega okna

Še zadnjič v tem sončnem letu so se gledalci, ki se radi odžejajo ob pristni studenčnici ljubiteljskega gledališkega snovanja, zbrali v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu in uživali ob zares dobri odski postavitvi komedije Raya Cooneya Pokvarjeno v prevodu Jaše Kenda. Gostje abonmaja ljubiteljskih gledaliških skupin Štandrež 2006, v organizaciji PD Štandrež, so bili tokrat igralci KD Domošina Osp. Komedijanti s Koprškega so zaradi odpovedi v programu napovedane skupine iz Drežnice prijazno vskočili v spored in tako rešili organizatorje iz zadrege. Za to dragoceno uslugo se jim je pred predstavo prisrčno zahvalil Božidar Tabaj, ki je tudi povedal, da je skupina, s katero imajo štandreški igralci dobre vezi, pred dvema letoma slavila 15-letnico delovanja in da je njena garaška duša Darija

Foto DP

Krkoč, katere iskrivo igralsko žilico so gledalci lahko spoznali med predstavo samo, saj je blestela v svojem pristno zasnovanem liku energične in premetne natakariče Alberte. V dramaturški obdelavi in zelo dinamični režiji Edite Frančeskin je 13 igralcev ponudilo dveurno predstavo, ki je postregla z bliskovitim menjavanjem smešno grotesknih situacij, v katerih se

zaradi pokvarjenega hotelskega okna znajde minister. Namesto da bi šel na nočno zasedanje parlamenta, si je hotel privoščiti skok čez plot. Domišljal si je, da bo preživel strastno noč v staneju tajnice opozicijskega nasprotnika. Sladke namere pa sta mu prekržala pokvarjeno okno in neznani domnevni mrtvec. Iz kopice vrtoglavo se vrtečih zapletljajev, ki nastajajo iz te nevšečnosti, se minister bleščeče izmota, saj vemo, da so politiki izkušeni mački, ki padajo zmeraj na noge in trdno obstanejo na svojih stolčkih. Zelo dobro stkana komedijska mreža je nudila veliko humoristih iztočnic, ki so jih igralci ob izvrstnem režijskem vodstvu znali spretno in učinkovito izrabiti. Sočnost komedije so podkrepili liki, ki so se izražali v mavrični barvitosti narečja

ali v italijanski jezikovni mešanici. Zadovoljni in komedijsko razpoloženi gledalci so nastopajoče nagradili z dolgotrajnim, hvaležnim ploskanjem. Letošnji abonmajskega niz ljubiteljskih gledaliških predstav se bo sklenil 21. januarja 2007 ob 17. uri, ko bo na domačem odru prva ponovitev (premiera bo v soboto, 20. januarja, ob 20. uri) nove produkcije dramskega odseka PD Štandrež, in sicer komedije Dušana Kovačevića Balkanski špijon v režiji igralca SNG Nova Gorica Jožeta Hrovata, že tretje leto režijskega spremljevalca priljubljene štandreške dramske skupine.

IK

Obvestilo

Oljčno olje. Visokokvalitetno ekstradeviško z 0,29 % kisline in 4,2 peroksidov Vad nudi v pokušnju in nakup, tudi v darilnih konfekcijah, oljkar KOMJANC Aleš na Jazbinah v Števerjanu, tel. 0481 390238 ter v Zadrugi trgovini na Korzu Verdi 36 v Gorici.

Darovi

Za misijonarja Danila Lisjaka družina Čotar Koršič 100,00 evrov, Marinka Terčon, Solkan, 52,00 evrov.

Veselo miklavževanje v Števerjanu Živel sveti Miklavž!

V pričakovanju sv. Nikolaja, med otroki najbolj priljubljenega svetnika, je dvorana Sedejevega doma v Števerjanu spet zaživel v radoživem vrvežu otrok: malih, večjih in takih, ki so v srcu še ohranili kaj pristno otroškega. Odrske deske so dodobra pretresli predni peklenščki, ki so z energičnim nastopom ustvarili nekaj prijetne napetosti. Člani Male dramske družine so v obliki lutkovne predstave prikazali resnično zgodbo o sv. Miklavžu, škofu v Miri, ki je s številnimi čudeži pomagal ljudem v stiski in jih z nepričakovanimi obdarovanji preseščal, ko so se znašli v hudih težavah. Igralci so iz stiropora, blaga in volne sami izdelali lutke, ki so čarobno zaživele in doživeto

odigrale raznolike prizore. V režiji Kristine Corsi so v posameznih vlogah nastopili: Stefanija, Nikol, Liza, Elija, Fabijan in Gabrijel. Besedilo je sestavil ženski del skupine, moški pa so poskrbeli za tehnično pripravo, luči in melodije. Dragocena je bila tudi pomoč Aljoše Dornija.

Lutkovni predstavi je sledil nastop gibkih angelčkov, ki so z nežnim petjem in rajanjem izvalili prihod sivobradega svetnika. Posrečeno koreografijo je sestavila Kristina, ob pripravah na nastop pa ji je priskočil na pomoč tudi Manuel Pintar. Martina Hlede je otroško petje spremljala s pianolo. Težko pričakovani nebeški dobrotnik je na oder prisopihal s pozlačeno palico in škofovskim pokrivalom. S sa-

bo je prinesel bogate darove. Delil jih je malčkom, ki so bolj ali manj pogumno stopali predenj, on pa jih je dobrohotno pa tudi duhovito spodbujal, naj mu kaj lepega povedo, zapojejo ali zmolijo. Že naslednjega dne, 6. decembra, je Mala dramska družina svojo lutkovno predstavo odigrala še na miklavževanju v Kojskem. V tamkajšnjem vrtcu so bili mladi igralci deležni toplenga sprejema.

Jasmin Kovc

V novem
letu 2007

Vam voščim
veliko zdravja,
osebnega zadovoljstva in sreče,
dosti dobrega!
Že petdeset let smo neprekinjeno
prisotni s trgovino poljedelskih strojev
in kosilnic BCS na Travniku št. 6
v Gorici.

Ob tej priložnosti se iskreno
zahvaljujem vsem našim cenjenim
strankam, kot tudi sporočam, da je
naša trgovina s kosilnicami še vedno
na voljo
za prihodnje
usluge!

ELVIRA
CHIABAI

Včasih je dovolj kozarec iz tetrapaka

V stari leseni kredenci, med posodami, skodelicami in čajniki, sameva čisto navaden plastičen kozareček, tak z božičnimi motivi. Pravzaprav je tu že skoraj deset let, samo od časa do časa se vrata kredence odpro in nežna roka pobriše prah, ki se je v dolgih mesecih nabral na policah. Tedaj vzame vsakič dragoceni plastični kozarec med dlani in sede na kavč. Nežno si ogleduje sličice, idilično hišico, pokrito s snegom, in jelko, okrašeno z rdečimi in rumenimi obeski. Sedaj je pravzaprav vse tako daleč, samo občutek nežnosti je ostal in hvaležnost. Ko stiska v rokah plastični kozarec in sedi v poltemi tišini, se zaveda miru, ki je počasi prekril bolečino. Ostal je dragocen spomin iz tetrapaka, domačnost prižgane peči in leta, ki so nametala raznobarna dneva in skelečo praznino. Tiktakanje stare ure

poje skozi tišino. Čas... Tudi v teh meglenih dneh, ko so poti in ceste prazne, noče ostati. Odhaja. Samo tišina in mir prinašata tolažbo. Tistega silvestrskega večera ni bilo tako. Strah jo je silil, da je

odhajala in se vračala. In ko je prihajala, je spet bežala. Skozi vrvež mesta, ki se je pripravljalo na največje praznovanje. Bolnišnica je bila neznansko zoprna, dišala je po postani hrani in po zdravilih. Z očetom nista veliko govorila, samo poslušala sta, kako se je zunaj oglašalo pokanje. "Kaj bo potem?" jo je vprašal, prvič in nedorečeno. "Ne vem? Morda boš nekje.... morda boš oblak. Morda boš spet tu. Morda boš postal muc in mi boš predel v zadovoljstvo." Oče se je nasmehnil. Ni vedela, kako je mogel. Sama se ni več smejala. Doživljala je to neizogibno iztekanje, slovo, ki je trajalo že mesece in klicalo po življenju. Bila sta vključena v boj, ki sta ga bojevala z željo, da bi ostala

skupaj. Vendar sta izid že poznala: poraženca sta bila, ki sta slavila namišljene zmage in si ljubeče lagala. Tudi v drugih sobah je vladala tišina. Povsod so se iztekale besede. "Domov moram, tam bom več jedel in tako ozdravel," si je zaželel oče in je vedela, da je lagal zaradi nje. Vprašal jo je, kje bo silvestrovala in ni mu hotela povedati, kako hudo jo je strah. Misli, ki so polnile njeno telo, nemira, ki jo je silil, da bi bežala, ljubezni, ki je hotela, da ostane. Hotel je zaspati, odet v tišino, ki so jo nasiloma stlačili v sobo. Zunaj je bilo dogajanje: prekipeval je čas in ljudje so ga spremljali ob hrupu mesta in pokanju petard. "Prišla bom jutri," mu je obljubila, ko je že zaspal in se je zunaj iztekalo leto. Ljudje so hiteli na ulice in pričakovali začetek. Slišati je bilo glasbo in veselje. Okna bolniške sobe so bila tesno zaprta, ura na steni je tiktakala počasneje, skozi bele hodnike pa ni vstopal več nihče. Leto se je iztekalo, ko je vozila proti domu. Obstala je na prelomnici, tam nekje na razgledišču, od koder je bilo

videti mesto s petardami in bolnišnico z osvetljenimi okni. Morala je ustaviti, ker so bile ceste polne pričakujočih množic in je pokanje postajalo oglušujoče. Stekla je za letom, ki je odhajalo, prositi ga je hotela, naj ostane pri njej, ker se boji samote. Obstala je nad prekipevajočim mestom in se pridružila ljudem, ki so pripravljali steklenice s penino. V naraščajočem vrtincu ognjemetov je strmela v osvetljena okna bolnišnice. Skozi solze so bili obrisi velike stavbe vedno bolj medli in zlivali so se v mavrične barve neba, ki se je veselilo. Ko so zadoneli zvonovi in so zatulile sirene, je glasno zajokala. Leto, ki je prihajalo v prazničnem veselju, je prinašalo težo prvega resničnega slovesa. V smrtnem strahu si je zakrila obraz, da ne bi več videla pozdravljajočega mesta.

Hotela je zbežati pred tistim, kar je neizbežno prihajalo, pa jo je zadržala neznana roka. Črne, otroške oči so izpod volnene kape zaskrbljeno zrle v njen obraz, topla starčevska dlan pa je grela njene prezeble prste. Nekdo je prinesel kozarec iz plastike, napolnjen s penino, in ji ga stisnil med dlani. Brez besed ji je ostalo v rokah samo vino in dvoje človeških oči. Pila je in zaznala sladkobo sredi grenkega priokusa solza. Ko je odhajala, se je prekipevajoči hrup ognjemetov že polegel in blagodejna tišina je počasi mirila raztrgane misli. Prispela je domov in ko je utrujena iskala utehe v tisočih majhnih spominih, je v sosednji sobi že zazvonil telefon. S tresočo roko je dvignila slušalko, medtem pa se je z drugo dlanjo še vedno odločno oklepala plastičnega kozarca.

Suzi Pertot

Mzaložba
MLADIKA

v praznične dni

Evelina Umek
HIŠA NA KRASU

Irena Žerjal
KREDA IN HIJACINTE

David Bandelli
RAZPRTI SVETOV

Zorko Simčič
RIMSKE ZGODBE
RACCONTI ROMANI

Alice Zen
BORIS PAHOR - BIOGRAFIJA V SLIKAH
BIOGRAFIA PER IMMAGINI

s knjigami za slovenske
in italijanske bralce

MLADIKA, Ul. Donizetti 3, 34133, Trst
tel.: (+39) 040 3480818 fax: (+39) 040 633307
e-mail: urednistvo@mladika.com

NARODNI DOM Nova razstavna in konferenčna dvorana za našo manjšino

Ta kraj je za nas izročilo in simbol, ki oživlja zavest

Poleg urada, kjer deluje Slovenski informativni center, bo odslej v nekdanjem Narodnem domu na ul. Filzi naši manjšini na voljo še drug, večji pritlični prostor, ki ga bo Narodna in študijska knjižnica upravljala v sodelovanju z Društvom za umetnost

Prošnjo, ki jo je lani NŠK naslovlila upravnemu svetu univerze, je bila letos poleti končno odobrena: po smotrni preureditvi se danes dvorana kaže kot moderno opremljen večnamenski prostor, ki bo služil tako konferenčnim srečanjem kot razstavnemu načrtom.

“da se predstavimo, da povemo, kaj smo, da se potrjujemo, pogovarjamo o načrtih, o iskanju skupnega, da zarisujemo naš svet in slovenstvo. Tu bomo utrjevali občutek narodne pripadnosti in razmotrivali o sožitju, predstavljali zamejsko tradicijo, povedali naše vidike

Foto Kroma

Kons in Foto Video Trst 80. Slavnostna predaja dvorane, ki je bila do pred nedavnim posejana z omaricami študentov Visoke šole za tolmače in prevajalce, je potekala v soboto, 16. decembra, ob prisotnosti predsednika NŠK, Viljema Černa in rektorja tržaške univerze, Francesca Pieronija, ter ravnateljice Visoke šole za tolmače in prevajalce, Lorenze Rega.

V svojem lepem priložnostnem nagovoru je predsednik NŠK izpostavil simbolnost, ki ga ima poslopje v ul. Filzi za našo skupnost. “Ta kraj je za nas izročilo in simbol, ki oživlja zavest. Odkriva vrednost kulture in sožitja, nas druži in vabi, da smo zvesti materinščini in narodni skupnosti, da zaupamo vase in v našo prihodnost.” Nova dvorana pa bo služila zato,

vsem, ki so o nas narobe zapisali. Tu bomo iskali, kar nas povezuje in približuje drugega drugemu.” Da gre imeti predajo konferenčne in razstavne dvorane za pomembno točko na poti težkega udejanjanja zaščitnega zakona, je prepričan rektor tržaške univerze Francesco Pieroni. Lepo urejeni pritlični prostor pa bo obenem kot stičišče skupne

prihodnosti na poti utrjevanja odnosov med slovensko in italijansko skupnostjo. O pomenu večnamenske dvorane je spregovorila ravnateljica Visoke šole, Lorenza Rega, ki je tudi izrazila upanje, da bo v njej potekalo čim več kulturnih dejavnosti. Podtajnik italijanske vlade, Miloš Budin, pa je povedal, da je novi prostor odsev novega vzdušja, ki dopušča, da v istih templjih kulture sobivajo različni jeziki in ustvarjalni vzgibi. Enako zadoščenje sta izrazila tudi predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO, Rudi Pavšič in Drago Štoka. Prizadevanje krovnih organizacij za uresničitev tega načrta je bil namreč res pomemben. To je med drugim izpostavil ravnatelj NŠK, Milan Pahor, ki je nato izrazil še pohvalo nekdanjemu rektorju tržaške univerze, Domenicu Romeu, in nekdanjemu ravnatelju Visoke šole Davidu Snellingu, ki sta se v preteklosti zavzela za dodatno širitev prisotnosti naše skupnosti v Narodnem domu. Pahor je obenem v znak zahvale poklonil še šop rož predstavnicama družva Kons, Jani Pečar in Tatjani Tavčar, ki sta imeli nenadomestljivo vlogo pri snovanju tega načrta. Najzlahtnejše pa so prostore predali namenu v petek, 22. decembra, ko je bila na sporedu razstava likovnikov Grupe U. Na sobotnem slavlju pa je kot zadnji spregovoril tudi predsednik društva Kons, Franco Vecchiet, po katerem sta kitaristi razreda Marka Ferija pri Glasbeni matici Veronika Carli in Janja Savi, z glasbenim vložkom srečanje sklenili.

IG

MePZ Jacobus Gallus in skupina GM Synthesis Božični koncert

MePZ Jacobus Gallus, ki ga vodi Matjaž Šček, in 20-članska skupina mladih glasbenikov

-harmonikarjev GM Synthesis 4, ki jo vodi Claudio Furlan, sta v petek, 15. decembra, nastopila v

dvorani sedeža Deutscher Hilfsverein. Nastop sodi v niz treh glasbenih srečanj z naslovom Čar božične noči, ki se bodo zaključila v Ronkah 14. januarja 2007. Tržaški koncert je nastal pod pokroviteljstvom ZSKD, Slovenske prosvete in

Zadružne kraške banke. Glasbeno srečanje je med drugim obogatilo še solistično izvajanje pevke Martine Feri; Aleksander Ipavec je priredil ljudski pesem Kaj se vam zdi..., Fulvio Jurinčič pa skladbi Jingle Bells in Happy Day.

Foto Kroma

Vokalno-instrumentalna skupina Ano ur'co al' pejdvej Bili so stari časi...

Vokalno-instrumentalna skupina Ano ur'co al' pejdvej se je javnosti prvič predstavila z venčkom barkovljanskih narečnih pesmi, ki jih je uglasbil Milan Pertot, ko je bila decembra 1998 povabljena na Srečanje pevcev in godcev na Miklavžev večer v priredbi Radia Slovenija. Prvotna zasedba se je od tedaj nekoliko spremenila, ostali pa sta njeno jedro in navdušenje nad raziskovanjem, zbiranjem ter vrednotenjem tržaških narodnih, ponarodnelih in umetnih narečnih viž. Zaradi svojega poslanstva je ansambel prava posebnost v našem prostoru, veliko zanimanja pa vzbujata tudi drugod. Večkrat je nastopil v popularni oddaji za narodno-zabavno glasbo Pri Jožovcu z Natalijo, v minulih sezonah pa je v Škofji Loki prejel nagrade strokovnih komisij na 3. ter 5. Večeru slovenskih

viž v narečju. Letos poleti so se njegovi člani (Marta Fabris, Sara Jablanšček, Boris in Igor Košuta, Peter Kuk, Tullio Možina in Igor Zobin) udeležili manjšinskega srečanja Minoranzero na Tridentskem in praznika koroškega tednika Novice v okviru Pliberškega sejma. Izbrani so bili tudi za nastop na Festivalu narečnih popevk v Mariboru ter za sodelovanje na celjski televiziji in oddaji V nedeljo pod lip'co. Za nekaj besed o njihovem zadnjem podvigu smo vprašali koordinatorko skupine, dr. Igorja Košuto.

Bili so stari časi je naslov vaše tretje zgoščenke, ki je, kot prejšnji dve, nastala na pobudo Livia Možine. Vendar tokrat ni šlo vse po olju. Pjesmi smo začeli pridno snemati marca 2003. Ko so bile v bistvu že posnete, smo zvedeli, da so tatovi na veliki šmaren lani

vlomili v ljubljanski studio in pokvarili aparature ter plošče, na katerih so bili tudi naši posnetki. Med oktobrom 2005 in marcem 2006 smo se morali pogosto vračati v Ljubljano, da smo ponovno posneli vse skladbe.

Kakšen je bil odziv občinstva na izid plošče? Na prvem predstavitvenem večeru v Prosvetnem domu na Opčinah je bila dvorana pretesna za vse poslušalce. Zelo toplega sprejema smo bili deležni tudi v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu in v Marijinem domu v Rojšanu.

Ne bo odveč, če se spomnimo ostalih glasbenikov, ki so poleg stalnih članov ansambla sodelovali pri vašem projektu.

Za aranžmaje posameznih pesmi so poskrbeli Adi Danev, Ivan Florjanc in Aleksander Vodopivec. Z nami pa so zaigrali še Marko Biteznič (viola), Andrejka Možina (čelo), Marino Besednjak in Marko Štoka (klarineta), Zoran Lupinc (harmonika) ter Marjan Škerlavaj (glas).

Da se ne posvečate zgolj postvarjanju starih pesmi v sodobnejši preobleki, temveč hvalvednemu raziskovalne-

mu delu, pričajo tudi zanimivi dodatki, ki jih najdemo v spremnem zvezku, kjer so natisnjena besedila pesmi in zanimivosti v zvezi z njihovim nastankom.

Glavno zaslugu za to imata Livia Možina in Giampaolo Sancin, navdušena zbirateljica glasbenega in besednega materiala. V zvezi s pesmijo Ljub'ca moja, kaj si st' rila lahko povemo, da je mag. Urša Šivic z Glasbenonarod-

dopisnega inštituta potrdila, da je tekst nastal leta 1900 ob priložnosti škedenjskega festivala in da so se v času pojavitve številne variante v različnih slovenskih pokrajinah. Mag. Šivic dalje sklepa, da “je melodijska s tem besedilom najverjetneje prešla v pozabo, pevci pa so si njeni dve melodični frazi sposodili za novo besedilo. Tako sta nastali danes vsesplošno znani pesmi: prva melodična fraza je postala podlaga pesmi Jaz pa grem na zeleno travco, druga pa pesmi Pastirica žgance kuha.”

In še obvezno vprašanje. Kaj vas čaka v prihodnje? V novem letu bi se radi oddolžili goriškemu ljubiteljem tovrstne glasbe, zato upamo, da jih bomo v kratkem obiskali. Najlepša hvala za pogovor in blagoslovljene praznike!

AL

Bruseljske razglednice za turiste

Vražja bruseljska birokracija... kdo pa ljubi dolge vrste uradov, dolge vrste uradnikov ter predvsem dolge vrste nasploh? Ja, taki ljudje morajo biti najmanj mazohisti, kaj menite? Taki dolgočaseni, mrakobni obrabi, ki že sami zarisujejo sivino. Ja, ko bi to bilo res, predstavljate si, kako dolgočasna bi bila belgijska prestolnica. Bruselj je sedež vražje birokracije. Potemtakem so očitno Belgijci res mazohisti, ki se bičajo ob spremljanju neskončnih sej komisije in parlamenta, odborov in pododborov, uradov in poduradov? No, to pa ni res. Seveda ne. Saj

drugo verzijo. Bruselj je birokratsko mesto po antonomaziji. Na tem birokratizmu in na računih, ki ga birokracija izstavlja bruseljskim državnim oblastem pa gradi tudi svoj turistični – prijetni videz. Tak bruseljski obraz, ki se zlahka upodablja na razglednicah. In, saj veste, kako je. Če povprečnemu turistu prodate podobo mesta, ki jo lahko sam strne v nekaj razglednic, je turist najsrečnejši človek na svetu. In da bo vse skupaj še lažje, decembrsko veselje vzdušje, božične stojnice, romantične pesmi na božično temo, ki jih slišiš na vsakem koraku. Le kaj je lahko bolj turističnega od starega mestnega jedra,

hiša) s posebnimi svetlobnimi in laserskimi efekti začenjajo izrisovati pravilne podobe belih snežink, jelenov, ki skačejo v idlični zimski pokrajini, in še vrsta drugih svetlobnih in laserskih vragolij. Turist se zagleda v prizorčke, ki se odvijajo pred njegovimi očmi, in se popolnoma naužije božičnih podob, ki mu jih nudi eden od najlepših trgov na svetu. Ko se človek vsega tega nagleda, se stopi od nežnosti in poln božičnega vzdušja gre do najbližjih božičnih stojnic. In kaj ostane od mogočnega Grand placea? Ja no, tisti srnjaki, ki so skakali, in snežinke. To, ja. Kaj pa mogočne zgradbe, kaj pa Hotel

de Ville? "Kateri zgradbe? No ja, ene stavbe so res tam bile. Tiste, na katerih smo gledali srnjake in snežinke, a ne?" bi lahko sklenili svoje razmišljanje najdozvetnejši turisti. Ja, turistična razglednica, ni kaj. Pa naj se umetnostni kritiki ne pretirano užalijo.

Razglednica 2 – proizvajalci čokolade, t.j. sklepanje dobrih kupčij

Pomislite na turiste, ki so se nagledali božičnih motivov na Velikem trgu. Kam jih bo peljala prežetost z nežnostjo, ki jo povzročajo skakajoči jeleni? Jasno, v trgovino s čokolado. Sladkarje so zelo dobra mašinska sredstva tudi v takih primerih. Belgija se poleg tega lahko ponaša z zelo dolgo tradicijo izdelovanja in pri-

Hotel de Ville zasut s snežinkami

Belgijci le niso tako mrakobni, ne? Prej nasprotno! Rekli bi, da so lahko Belgijci zelo spretni. Že 50 let so v osrčju Evrope. Že 50 let so evropska prestolnica. Seveda, boste rekli. Saj so navsezadnje tudi fizično v osrčju Evrope. In Belgijci so bili v prvi mini skupini, ki se je v petdesetih šla ustanavljanja skupne Evrope? No, da ne bo vse tako idealistično in romantično. Belgijcem se navsezadnje splača biti prestolnica Evrope. Iz čisto pragmatičnih, ekonomskih in marketinških razlogov. Dejstvo, da lahko evroburokratji sestankujejo in modrujejo v Bruslju, prinaša Belgiji tudi koristi. Belgijski finančni minister je verjetno zelo vesel, da lahko gosti sestankovanja evroburokratov in da tako zaokroži navzgor vsoto denarcev v državnem mošnjičku. Lahko bi torej rekli, da sta Belgija in Bruselj vse prej kot nasprotna svoji vlogi osrednje evroburokratske mašinerije. Navsezadnje Bruselj živi od slave, da je prestolnica Evrope.

Kako lahko torej opredelimo to malo državo in predvsem njeno prestolnico v osrčju Evrope. No, ideje o mazohističnih, birokraciji podrejenih ljudeh so seveda pretirane. Prej bi se lahko strinjali z

odetega v božična oblačila?

Razglednica 1 – Grand place, t.j. kako jeleni skačejo

Grand place, Veliki trg, dejansko simbolizira bruseljsko staro mestno jedro. Gre za estetsko zelo dovršen in umetniško raznolik arhitektonski biser. V prvi vrsti kraljuje Hotel de Ville, mogočna zgradba, ki jo moramo umestiti tja nekje v obdobje med gotiko in barokom. Trg odlikujejo tudi neoklasični prijemci, ki ponekod samo stilizirano, drugod pa zelo mogočno spominjajo na umetnost starih Grkov. V božičnem času postane seveda vsa ta arhitektonska umetnost... čudovita scenografija. In na trgu se nagnete več stotin ljudi, ki jih spektakel prevzame. Seveda, božični spektakel. Najprej se zatemni ves trg, nato pa se na pročelju Hotela de Ville (ki ni nikakršen hotel, ampak mestna

pravljana čokolada. Čokolada je eden od belgijskih ponosov. Belgijci se radi pobahajo, da je njihova čokolada najboljša na svetu. Ja, no saj je morda res. Saj veste, kako zelo spretni so bili Belgijci pri izvozu in izkriščanju kakava, ko so bili še velika kolonialna sila v Afriki. Danes je od vsega tega ostal njihov sloves prodajalcev čokolade. In seveda, turist ne more mimo številnih čokoladnih trgovin, ne da bi vanje pokukal in si nakupil nekaj sladkarije, vsaj za vzorec. Ko smo s prijatelji vstopili v eno od takih prodajal, smo naleteli na čudovit prizor, na tipičen prizor, ko se lahko postaviš v vrsto in čakaš... in čakaš... in čakaš... Pred nami je namreč potekal prizorček tipične kupoprodajne ak-

Izložba s čokolado

Predbožični Bruselj

Pod Bruseljskim dečkom v gasilski opravi

cije med trgovcem, ki je seveda zavzel za to, da se kupcu čim bolje predstavi, in kupcem, ki nima nikakršnih ekonomskih težav in ki se zato le počasi in premišljeno odloča, kaj bo kupil in kako zapravljal denar, ki ga ima s sabo. Skratka pred nami so bili trije japonski turisti (eden izmed njih je odlično obvladal francoščino) in na drugi strani prefinjen trgovec, ki je bolj zgledal prodajalec draguljev kot pa čokolade. No, francosko govoreči Japonec se je postavil pred zdravniško okno in samo kazal na primerke belgijske domače čokolade. Prodajalec pa, kot bi šlo za srčnega kirurga, si je nadel zdravniške bele elastične rokavice, vzel primerni pribor in začel zlagati v praznično škatlico vsak kos čokolade, na katerega je pokazal japonski turist. Japonec je seveda od časa do časa povprašal za nasvet, prodajalec je spoštljivo svetoval in naprej polnil kartonaste škatlice. Vse je seveda potekalo v zelo spoštljivem, umetnem vzdušju. Ampak, saj veste, gre za logiko, po kateri ima kupec vedno prav, posebej če ima globok mošnjiček. In Japonci so po tem znani. Njihov življenjski standard je izredno visok, dosti višji od evropskega. Hkrati pa si letno privoščijo le nekaj dni počitnic. In seveda, ko se na počitnice odpravijo... trošijo, trošijo in trošijo. In zato je tudi jasno, zakaj smo mi, ki smo bili v vrsti za Japonci... čakali, čakali in čakali.

Razglednica 3 – bruseljski Eifflov stolp, t.j. belgijski ponos

Vsako večje mesto se v svetovni javnosti ponaša s simboli, ki ga označujejo. New York enačimo s Kipom svobode, London z Big benom in Tower bridgem. Kaj pa Bruselj? No, med takimi simboli je nedvomno že omenjeni Grand place... a ne samo.

Ko sem pred nekaj leti spremljal televizijski kviz, se je pri enem vprašanju pojavila slika malega kipa Manneken pis (Deček, ki lula). Vprašanje se je glasilo, kje je ta kip postavljen. Med ponujenimi možnostmi je bilo mogoče zaslediti London, Pariz, Bruselj in (italijanska fantazija res ne pozna meja) ironični T' orino. Mali kipec se seveda nahaja v Bruslju. In ravno ko smo se sprehajali po ulicah bruseljskega centra in smo naleteli na sloviti kipec, sem se spomnil na slikovito italijansko oddajo in na njihovo predstavitev bruseljske znamenitosti. Bronasti kip je dejansko zelo majhen. Nima kake posebne umetniške vrednosti, a je vseeno med raz-

poznavnejšimi belgijskimi značilnostmi. Vsakdo, ki je že obiskal Bruselj, ne more mimo tega bronastega dečka. Zelo nejasna je njegova zgodovina, še bolj nejasno pa je, kako je dosegel tak zvezdniški status. Ljudje so ga vzljubili, turisti tudi. In to je

mu smejejo, gasilci ga na dan sv. Barbare (njihove zavetnice) oblačijo v gasilsko uniformo. Gre skratka za zelo človeški odnos do svojega simbola. Bruseljsčani imajo kljub nepobožnemu odnosu kip dečka, ki lula, nadvse radi. Tak dokaz lahko dobimo že v ze-

Pogled na Bruselj od zgoraj

verjetno najenostavnejši in najučinkovitejši recept. Legenda pravi, da je deček rešil Bruselj. Polulal naj bi se namreč na eksploziv, ga tako onesposobil in rešil svoje mesto. Gre za dokaj znanstveno-fantastično razlago, a vzemimo jo kot dobro. Kar je v celotni zgodbi še najbolj zanimivo, je odnos, ki ga imajo Bruseljsčani do svojega simbola. Omenjeni odnos mi je bil všeč, ker ne gre za božansko čaščenje nekega simbola, ampak prej za ironično doje-manje njegovega pomena. Kip še zdaleč ni božansko nedotakljiv, ljudje ga radi ob različnih priložnostih različno okrašujejo. Skupine otrok, ki se mu približajo, se

lo majhnem pripetljaju. Turist, ki očitno ni bil kaj dosti seznanjen z značilnostmi Bruslja, se je zelo začudil, ko je opazil, kako se množica gnete pod kipom in kako prebliski fotoaparatorov kar naprej osvetljujejo bronasti kipec. Obrnil se je do domačina in ga vprašal: "Kaj pa je to? Zakaj ta kipec vsi tako slikajo?" Domačin se je posmehal in mu v okorni angleščini odgovoril: "Ja, to je važen kipec, veš! Pariz ima Eifflov stolp, mi imamo Dečka, ki lula". Primerjava, ki je nima para... v brk francoskemu grandeur-ju!

Ni kaj, spet izredna turistična razglednica... bruseljski Eifflov stolp.

Andrej Černič

Trgovci se dobričkajo strankam

ŠPORT V telovadnici doma Mario Ervatti

Podelili so nagrade Naš športnik

Decembar je čas obračunov, nagrad, priznanj, skratka razmišljanja in vrednotenja tega, kar je bilo storjeno v preteklih dvanajstih mesecih. Med vsakoletne tovrstne pobude sodi podelitev nagrade Naš športnik najzaslužnejšim slovenskim športnikom, športnicam in moštvom iz zamejstva in Slovenije. Nagrado že celo vrsto let skupaj prirejajo medijske hiše z obeh strani meje. Podelitev je bila letos v četrtek, 14. decembra, v Večnamenskem središču pri Briščikih, se pravi v dobro znani telovadnici doma Mario Ervatti.

Za izvedbo 2006 je najboljša zamejske posameznike in ekipe izvolila ožja komisija specializiranih športnih novinarjev. Izbira je bila tudi letos dokaj široka, vsaj kar se tiče našega športnika leta pa sta bila naposled najuspešnejša posameznik in posameznica potrjena, in to že četrto leto zapored. Pri ženskah si je Poletova šampionka, Tržačanka Tanja Romano zagotovila lovoriko prav v

zadnjih dneh pred podelitvijo z novima svetovnima naslovoma v umetnostnem kotalkanju v španski Murcia. V moški konkurenci pa je gabrski odbojkar Ma-

držana po svetu. Najboljša zamejska ekipa leta 2006 je bila nogometna enajsterica kriške Vesne, ki je v minulem prvenstvu zasedla zgodovinsko četrto mesto v prestižni elitni ligi, v kateri je tudi letos po jenskem delu odlična tretja. Za mladinsko ekipo leta pa sta bila priznanja deležna vrhunska jadralska sesljsanske Čupe Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta, ki sta se v preteklem letu udeležila vseh največjih mednarodnih

in plavalec Matjaž Markič (drugi košarkar Primož Brezec, tretji kolesar Matej Mugerli).

Drugo mesto sta med zamejskimi športniki osvojila rolkarica Mateja Bogatec in voznik motorjev Mitja Emili, tretje pa med ženskami ex aequo tenisačica Paola Cigui in smučarka Veronica Tence ter pri moških nogometista na mivki Michele Leghissa. Tudi letos je Združenje slovenskih športnih društev v Italiji podelilo še posebna priznanja angažiranim športnim delavcem in športnikom, ki so svojo zgledno kariero v celoti preživeli v slovenskem okolju. Med odborniki so tokrat izbrali Vojko Kralj in Walterja Mikluza ter trenerja Christiana Briščika, za zvestobo zamejskemu športu pa sta bila nagrajena tenisačica Cirila Devetti ter odbojkar Michele Braini. Primorske novice pa so posebej nagradile zvezdnika prireditve, rokometnega trenerja Vojka Lazarja, in kolesarja Kri-

Foto Kroma

stjan Korena. Pri Briščikih je nagrajevanju namenjeno radijsko oddajo, ki sta jo kot ponavadi v živo prenašala Radio Trst A in Radio Koper, vodil pa Jan Leopoli, oplemenitili karateisti Shinkai kluba, Borove gimnastičarke, pevka Andrejka Možina ob spremljavi Tamare Tretjak ter glasbeni bend Dirty Fingers.

ogledalom Dima Zupana in pravljico Darinke Kobal Nagajivi Mišek, pri tem pa bodo gotovo še pravilno izpolnili Galebov kviz, ki tudi sodi v bralno značko. Da bo letošnje božično drevesce manj potrošniško in bolj domače, bodo otroci lahko sami poskrbeli ob pozornem spremljanju jasnih navodil prof. Jasne Merku', ki v Galebovi likovni delavnici prikazuje, kako nastanejo angelčki iz debelejšega papirja, aluminijaste folje, papirnatih kroglic in ptičjih peres.

Veliko domišljije pri krašenju smrečic so pokazali tudi šolarji OŠ J. Ribičič, ki so dve Galebovi strani napolnili s šestnajstimi lepo pisanimi risbicami. V decembrskem Galebu je še veliko drugih likovnih izdelkov malih risarjev z različno motiviko in tudi zapisi, ki so jih ob ogledu Kekčeve dežele sestavili učenci K. D. Kajuh-Primož Trubar Bazovica. Lorenzo Mazzoleni, petošolec COŠ Pinko Tomažič iz Trebb, pa je šolski obisk republiške občine izkoristil za zgodovinski oris tega slikovitega kraja. Damijana Ota v rubriki Iz skrivnostnega sveta živali predstavila kuno belico in podlasičo. Na Galebovih straneh je še veliko drugih pravljico-sanjavih in hudomušnih zgodb v prozi in verzih, pa tudi pesmica Srečka Kosovela Na večer z notnim pripisom uglasbitve Dine Slama, po kateri bodo lahko segli šolski zborčki.

HC

je polna predmetov, na katere je bila zelo navezana, ker so ji obujali spomine. Trenutki, ko so ji predmeti priklicali kaj v spomin, so bili pogosti, vendar samo trenutki. Vsak predmet ji je pomenil nekaj, kar je doživela skupaj z možem. Seveda so prav vsi imeli zanjo svoj nenadomestljivi pomen, predstavljali so njeno preteklo življenje. Vera pa si je želela tudi sedanosti. In seveda ni vseeno predmet ali oseba. Z osebo lahko malce poklepetaš, si zamenjaš par misli ali pa se tudi kregaš. Predmet ali oseba. Ni vseeno. Otroci, več kot toliko, nimajo časa, da bi ji prišli delat družbo. In torej, kaj naj bi počela? V času samotnega dneva je Vera nešteto krat pritisnila vedno na iste gumbke. Daljinskega upravljalnika ni

daljinskega upravljalnika se zibelka začne gugati. Nenadoma zavzoni telefon. Vera se počasi prebujajo, zleze iz zibelke in s hrapavim, skoraj neslišnim glasom odgovori: "Ja?" "Nona! Sem jaz, Tomaž! Kako si kaj?" Vera, ki je še pod vplivom uspavanja, ne sliši dobro in vpraša glasneje: "Ja? Kdo govori?" Ko razume, da ji je telefoniral vnuk, se veseli ter mu reče: "Počakaj en hip!" Nakar vzame v roke daljinski upravljalnik in s prstom odločno pritisne na gumbek. Tokrat gumbek uboga. Zibelka se ne guga več. Kadar kličejo vnuki, se Vera prebujajo in vnukom rada govori o spominih in o sanjski realnosti, ki so važen del njenega vsakdana.

Elena Cerkvenci

Decembrska številka Galeba

Nadih prazničnih dni

Na lahkkih krilih je Galeb prinesel mladim bralcem četrto številko mladinske revije z naslovnico, odeto v svetlikajoče se bleščave, med katerimi so dobro vidne tri božične smrečice, ki so jih s tehniko kolaža iz semen izdelali Martina Verginella, Davide Cvjetkovič, Anja Struna in Aleksandar Mandić, učenci tretjega in četrtega razreda OŠ J. Ribičič pri Sv. Jakobu. Prav tako bleščče je tudi "kažistran", na hrbtni strani katerega je sedem novih Galebovih knjig, ki s svojimi prikupnimi ilustracijami vabljivo kličejo k branju. Decembrska številka se začne s pesmico Zeljze Zvezdane Majhen ob ilustraciji Vesne Benedetič. Želja imamo vsi veliko, še posebno ob prazničnih novoletnih dneh. Prav

okrog te teme se suče marsikateri Galebov zapis tudi v nadaljevanjih. Radovedna Maja v zgodbi Žige Gombača pripravlja papirnate snežinke za prihod dedka Mraza, Ajda v pripovedi Jaz in Polonina pravljica pa pravi, da si želi včasih biti kaj drugega kot majhna deklica. Učenci, ki marljivo nabirajo točke za bralno značko, bodo z veseljem brali Koliščarje Štefke Kac-Marn, Deklico za

Peš po Korziki (33)

Med morjem in gorami

19. Psihobikoborba in želodčne težave v Marignani V Marignano na višini dobrih 700 metrov nad morjem sva prišla po petih urah ne preveč naporne hoje. Ob prihodu sva se zaletela naravnost v zavetišče, ki je stalo takoj na začetku vasi. V večji stavbi sta bili tudi ošterija in trgovina. Za hišo je bilo nekaj bungalovov in prostor za kampiranje. Možakar, ki naju je sprejel, je govoril dobro italijansko, tako da smo se vse zmenili. Zanimalo ga je, od kod prihajava, in ko je izvedel, da sva iz Nove Gorice, na meji med Slovenijo in Italijo, je poznavalsko pokimal ter to podkrepil z omembo Trsta in Ljubljane. Prav prijetno sva bila presečena. Njegova mlajša sodelavka, najverjetneje hčerka, naju je potem pospremila v zgornje prostore,

kjer sta bili poleg prostorne kuhinje in jedilnice z vsjo potrebno opremo ter velike kopalnice še dve spalnici, v katerih je bilo skupaj skoraj dvajset pogradov. Za ureditev toliko nočitvenih kapacitet so se prav gotovo odločili zato, ker leži Marignana na odseku Cargese - Evisa, kjer potekata po isti trasi dve dobro obiskani pešpoti na Korziki, ki sem ju že omenil. Očitno je bilo tudi, da se pohodniška sezona počasi zaključuje, saj sva imela res prostorno zavetišče skoraj povsem zase. Toaletne prostore in kuhinjo ter jedilnico sva (rade volje) delila s Thomasom, Andrejo in Lirio, ki so bili poleg naju edini gostje, prenočiti pa so nameravali v že postavljenem šotokot. Kot da bi se dogovorili, smo se ob istem času srečali v trgovini. Po-

tem ko smo nakupili vse potrebno za večerjo in zajtrk, smo skupaj sedli k eni od miz na terasi pred barom-gostilno-trgovino in pokomentirali dogodke iztekajočega dne. Z Jano sva prvič poskusila temno korziško pivo, imenovano Pietra, ki ima svojevrsten okus, saj mu je dodana aroma kostanja. Okus je bil zanimiv, a nič več kot to. Precej bolj zanimivo je bilo pasje dogajanje okrog mize. Lirija je dobila konkurenco, saj sta bila pri hiši dva psa; štirimesečni nemški bokser Boki, ki je grizel vse, kar mu je prišlo pod še mlečne in zato kot igla tanke, a ostre zobke, in nekaj let stara "baštardina" Piču, ki ji je manjkalo le še nekaj dni do kotitve in je med premikanjem naokrog dobesedno pometala z napihnjnim trebuhom. Veliko je bilo lajanja, skakanja in preganjanja. Ta glavni je bil seveda

smrkavec Boki, ki pa sta mu dali starejši pasji gospe sem pa tja vedeti, da bo moral pojediti še precej

Poleg bika na glavni cesti sva v Marignani srečala tudi številne druge prosto sprehajajoče se živali

pasjih briketov, preden ga bodo ostali psi resno jemali.

Thomas in Andrea sta se potem odločila, da je napočil čas za pravo zgodnje večerje, nama pa

dila mimo pokopališča. Tako kot v ostalih vaseh je imelo tudi tu pokopališče častno mesto, saj je bilo urejeno na prestižni, z vseh strani dobro vidni lokaciji. Za razliko od pokopališč pri nas, so na Korziki slednja polna družinskih grobnic, ki izgledajo kakor manjše hiše. Od daleč je vse skupaj še najbolj podobno manjši vasi v okviru večje. Ob robu pokopališča se je proti cesti spuščalo nekaj krav. Ena od njih je bila precej večja in bolj tolsta od ostalih. Šele ko sem opazil, da "ji" namesto vimen med zadnjimi nogami binglja nekaj drugega, sem "poštekal", da gre za bika. Ker vem, da znajo biti biki, če se jim utrga, precej nevarni, ne vem pa, kaj jih nervira, sva se z Jano malo podvzvala in mu s tem na nek način pobeignila. Med ogledom vasi me je potem ves čas globoko notri skrbelo, da ga bova med vračanjem še srečala.

/ dalje
Nace Novak

Naj postane NOVI GLAS tudi tvoj Glas!

NOVI GLAS
moj glas
tvoj glas
naš glas
naš glas
naš glas

*primorski
tednik*

Novi naročnik ali tisti, ki podari naročnino na naš tednik novemu naročniku, bo **prejel v dar letošnjo knjižno zbirko** Goriške Mohorjeve družbe, ki jo sestavljajo naslednje knjige:

- KOLEDAR GMD 2007
- Tereza Srebrnič: V OBJEMU SONČNE AFRIKE
- Danijel Čotar: DOMAČE SIRARSTVO ZA ZABAVO IN ZARES
- Miroslava Leban: MRAVLJA HOČE V ŽIVALSKI VRT

NAROČNINA ZA LETO 2007 ZNAŠA:

za Italijo 45,00 evrov
za Slovenijo 48,00 evrov
za inozemstvo 85,00 evrov